

Protokoll 5/2026

fört vid Farsta stadsdelsnämnds sammanträde torsdagen den 23 april 2026 kl. 19:10-20:02, Konferenscentret i gatuplanet på Storforsplan 36, Farsta centrum

Ledamöter

Marre Mayr (V) Ordförande
Olof Peterson (M) 1:e vice ordförande
Joseph Zamani (S) 2:e vice ordförande
Kjell Backman (S)
Niklas Aurgrunn (V)
Lisa Carlbom (MP)
Torbjörn Ebérus (M)
Susanne Larsson (M) §§1-2, §§9-27
Leif Söderström (SD)
Camilla Bergman (L)
Christer Eriksson (C)
Hans Strandberg (S) ersätter Moa Sahlin (S)
Frida Bengtsson (S) ersätter Anki Johansson (S)
Truls Ljungström (M) §§3-8 ersätter Susanne Larsson (M)

Ersättare

Per Sohrabi (S)
Venus Zanghnaeh (V)
Åsa Öckerman (MP)
Truls Ljungström (M) §§1-2, §§9-27
Caroline Annink Örtholm (M)
Kenneth Hedman (M)
Roine Löfgren (SD)
Patrik Gavander (L)

Övriga närvarande

Saime Civas, TCO (Vision) Personalföreträdare §§1-24
Charlotta Fristedt, SACO (Sveriges Lärare) Personalföreträdare §§1-24
Therése Grahn Avdelningschef
Ingalill Gustavsson Avdelningschef §§1-24
Fredrik Karlsson Avdelningschef §§1-24
Karin Kollberg Stadsdelsdirektör
Carina Lemon-Allstrin, LO (Kommunal) Personalföreträdare §§1-24
Johanna Löfvenius Avdelningschef §§1-24
Jonas Wilhelmsson Avdelningschef §§1-24
Pernilla Östberg Enhetschef §§1-24
Adrian Göransson Enhetschef §§1-24

Justerare

Marre Mayr (V), Olof Peterson (M)

Datum för justering	2026-04-24
Paragraf	§§1-27
Sekreterare	Christer Bergman

§ 1

Val av justerare och tid för justering

Beslut

Farsta stadsdelsnämnd utser Olof Peterson (M) att tillsammans med ordförande Marre Mayr (V) justera protokollet den 24 april 2026.

§ 2

Godkännande av föredragningslistan

Beslut

Stadsdelsnämnden fastställer den av ordföranden föreslagna föredragningslistan.

§ 3**Anmälan av Medborgarförslag om en isbana i Tallkrogen**

FAR 2026/182

Beslut

Medborgarförslaget överlämnas till förvaltningen för beredning.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/182-5 (Godkänd - R 1) Anmälan av medborgarförslag om en isbana i Tallkrogen
- FAR 2026/182-1 Medborgarförslag om en isbana i Tallkrogen_Bortredigerad
- FAR 2026/182-3 Medborgarförslag om en isbana 2_Bortredigerad

§ 4**Medborgarförslag om att göra om en fotbollsplan till en hundrastgård vid Rottnerosbacken****Svar på medborgarförslag**

FAR 2025/882

Beslut

Stadsdelsnämnden avslår medborgarförslaget att göra om bollplanen vid Rottnerosbacken till hundrastgård.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

I ett medborgarförslag föreslår förslagsställaren att en fotbollsplan vid Rottnerosbacken görs om till hundrastgård. Förslagsställaren anser att bollplanen är en outnyttjad plats.

Ett flertal boende i radhusen runt bollplanen har hört av sig och sagt att bollplanen används. Mot bakgrunden av att bollplanen inte verkar vara så outnyttjad som förslagsställaren anser föreslår förvaltningen att stadsdelsnämnden avslår förslaget om att göra om bollplanen vid Rottnerosbacken till hundrastgård.

Handlingar i ärendet

- FAR 2025/882-7 (Godkänd - R 1) Hundrastgård svar på medborgarförslag
- FAR 2025/882-1 Medborgarförslag om att göra om en fotbollsplan till en hundrastgård vid Rottnerosbacken

§ 5**Medborgarförslag om en plan för upprustning av trädbestånd i Sköndal****Svar på medborgarförslag**

FAR 2025/884

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget om en plan för upprustning av trädbestånd i Sköndal.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

I ett medborgarförslag föreslås att stadsdelsnämnden initierar en plan för upprustning av trädbeståndet i Sköndal. Förslagsställaren pekar bland annat på flera exploateringsprojekt som har inneburit att träd har fällts. I detaljplaneprocessen görs naturvärdesinventeringar som underlag för utformningen av exploateringen. Kompensationsåtgärder för de skador på park- och naturmark som exploatering orsakar görs inom respektive projekt. Stadsdelsnämnden yttrar sig i samrådsskedet i detaljplaneprocessen. Ofta lyfts frågor gällande påverkan på park- och naturmark.

Stadsdelsnämnden arbetar kontinuerligt med återplantering i enlighet med stadens trädsmål som beslutats av kommunfullmäktige. Det finns ingen enskild aktör som har ett samlat ansvar för träden i Sköndal utan ansvaret är fördelat på en rad olika aktörer, privata som offentliga. Vad beträffar stadsdelsnämndens ansvar sker planeringen löpande år för år. Förvaltningens bedömning är därför att en särskild plan för Sköndal inte är aktuell. Förvaltningen föreslår att nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslaget.

Handlingar i ärendet

- FAR 2025/884-9 (Godkänd - R 1) Medborgarförslag om att stadsdelen initierar en plan för upprustning av trädbeståndet i Sköndal - tjut
- FAR 2025/884-1 Medborgarförslag om en plan för upprustning av trädbestånd i Sköndal
- FAR 2025/884-8 Bilder från medborgaren

Ärende 5
Medborgarförslag om en plan för upprustning av trädbestånd i Sköndal
Dnr FAR 2025/884

Olof Peterson m.fl. (M)
Christer Eriksson (C)
Camilla Bergman (L)

Särskilt uttalande

Vi delar i huvudsak förvaltningens bedömning att en övergripande plan för trädbeståndet i Sköndal inte nödvändigtvis är rätt verktyg. Som förvaltningen själv konstaterar är ansvaret för träden splittrat mellan flera olika offentliga och privata aktörer, och stadsdelsnämndens eget arbete sker löpande utifrån faktiska behov och tillgängliga resurser.

Samtidigt menar vi att den faktiska nyttan alltid måste stå i centrum. Det räcker inte att hänvisa till kompensationsåtgärder eller planteringsinsatser i största allmänhet om resultatet i praktiken blir begränsat eller uteblir. För boende spelar det roll om grönska verkligen tillför naturvärden, stadsmiljö och trivsel – inte bara om en åtgärd formellt kan räknas som kompensation.

Ett talande exempel är Gubbängens trafikplats, där flera hundra träd planterades. I dag upplevs området av många snarare som sly än som ett verkligt tillskott för vare sig naturen eller människor. Det illustrerar att fokus inte bara bör ligga på antal planterade träd, utan på kvalitet, långsiktig överlevnad och faktisk funktion.

Vår utgångspunkt är därför att staden bör prioritera åtgärder som ger verklig effekt för miljön och för invånarna, snarare än att skapa fler övergripande planer som riskerar att få begränsat praktiskt värde.

§ 6**Medborgarförslag om arbete mot våldsbejakande extremism****Svar på medborgarförslag**

FAR 2025/922

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på ett medborgarförslag om arbete mot våldsbejakande extremism.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

I ett medborgarförslag föreslås att förvaltningen vidtar ett antal åtgärder i arbetet mot nazistisk propaganda och främlingsfientliga budskap då klotter och klistermärken har funnits på en del platser i Farsta. Åtgärderna som föreslås berör:

- Klotter och klistermärken med nazistiska budskap ska saneras omgående och att polisanmälan alltid upprättas.
- Stärkt samarbete mellan stadens aktörer, bostadsbolag och civilsamhället.
- Information till boende om felanmälan och rapportering till Trafikkontoret, skriva in på tyck till- appen och ta kontakt med berörda fastighetsägare.
- Erbjuda stöd till personer och familjer som drabbas av hot eller trakasserier kopplat till extremism.
- Utbildningsinsatser i skolor och föreningar om demokrati, respekt och allas lika värde.

Förvaltningen följer Stockholms stads rutiner och riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism. Klotter och klistermärken som upptäcks ska tas bort skyndsamt. Ett gediget samarbete mellan förvaltningen och olika aktörer, bostadsbolag och civilsamhället bidrar till en delad lägesbild, proaktivt arbete och åtgärder vid behov på olika nivåer. Om invånare utsätts för trakasserier och hot finns stöd att få genom förvaltningens anhörigkonsulent, VBE samordnare, socialsekreterare och medarbetare inom familjestödsenheterna. Även om skolornas utbildningsinsatser regleras under utbildningsnämnden har förvaltningen en påverkansmöjlighet genom samverkan. VBE-, trygghets- och

säkerhetssamordnare lyfter frågorna inom olika interna och externa forum för att synliggöra och fördjupa samarbete och lägesbild. För förvaltningens medarbetare finns det ett flertal utbildningar om VBE till hands. VBE samordnare går igenom samtliga ansökningar om föreningsbidrag som inkommer under året.

Handlingar i ärendet

- FAR 2025/922-6 (Godkänd - R 1) Medborgarförslag om arbete mot våldsbejakande extremism
- FAR 2025/922-1 Medborgarförslag

§ 7**Skrivelse från Sverigedemokraterna om föreningsbidrag
Konsthall C****Svar på skrivelse**

FAR 2026/123

Beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att godkänna detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Leif Söderström (SD) anmälde ett särskilt uttalande (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse angående Konsthall C och föreningsstöd med demokrativillkor ställer Sverigedemokraterna (SD) ett antal frågor till förvaltningen att besvara. Nämnden har beviljat Konsthall C föreningsbidrag både för år 2025 och 2026. Nämnden har också ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med föreningen om Konst i förskolan.

Förvaltningen har inte för avsikt att dra in befintligt stöd till Konsthall C. Förvaltningen har, inom ramen för handläggningen av årets och förra årets föreningsbidrag, prövat om Konsthall C uppfyller nämndens villkor för att beviljas bidrag och bedömt att så är fallet.

Förvaltningen har tagit del av både Moderaterna och Sverigedemokraternas kritik mot Konsthall C med anledning av stödandet av BDS-kampanjen. Förvaltningen har utifrån detta på nytt prövat om Konsthall C bryter om stadens demokrativillkor. Förvaltningen gör bedömningen att Konsthall C inte bryter mot demokrativillkoren.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/123-2 (Godkänd - R 1) Svar på Skrivelse från Sverigedemokraterna om föreningsbidrag till Konsthall C
- FAR 2026/123-1 Skrivelse från Sverigedemokraterna om föreningsbidrag Konsthall C

**Farsta
stadsdelsnämnd
Särskilt uttalande
2026-04-23
Ärende 7
Dnr FAR 2026/123**

Skrivelse från Sverigedemokraterna om föreningsbidrag Konsthall C

Nämndens beslut 2026-03-19 att tilldela Konsthall C föreningsbidrag har överklagats till Förvaltningsdomstolen för granskning av om föreningen uppfyller stadens demokrativillkor

Vi avvaktar med vidare kommentarer tills domstolens avgörande har vunnit laga kraft.

Leif Söderström (SD)

Roine Löfgren (SD)

§ 8**Skrivelse från Moderaterna angående demokrativillkor****Svar på skrivelse**

FAR 2026/122

Beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att godkänna detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Olof Peterson m.fl. (M) anmälde ett särskilt uttalande (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse angående tillämpningen av stadens demokrativillkor ställer Moderaterna (M) ett antal frågor till förvaltningen att besvara.

Förvaltningen beskriver hur kontroller och granskning genomförs för att säkerställa att föreningar uppfyller stadens demokrativillkor. Förvaltningen bedömer att de befintliga demokrativillkoren ger ett gott stöd vid handläggning, kontroll och bedömning och ser inget behov av en revidering av dessa.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/122-2 (Godkänd - R 1) Svar på skrivelse från Moderaterna om demokrativillkor
- FAR 2026/122-1 Skrivelse från Moderaterna angående demokrativillkor

Särskilt uttalande

Vi tackar förvaltningen för svaret, men anser inte att det fullt ut möter den problematik som lyfts i skrivelsen. Svaret redogör främst för vilka handlingar som granskas och framhåller att förvaltningen inte ska bedöma verksamheters politiska åsikter eller ställningstaganden. Just där finns dock den svåra men avgörande gränsdragningen.

Det räcker inte att kontrollera formalia om det samtidigt uppstår berättigade frågor kring hur en aktör som får offentligt stöd eller ingår partnerskap med staden agerar i praktiken. När en kulturaktör med stöd från staden offentligt ansluter sig till en internationell bojkottkampanj med tydlig politisk laddning uppkommer frågor som inte kan avfärdas som enbart allmän opinionsbildning. Det handlar också om öppenhet, inkludering och om huruvida staden genom sina samarbeten riskerar att ge legitimitet åt verksamheter som driver starkt polariserande linjer.

Vår invändning är därför inte att varje kontroversiellt ställningstagande automatiskt ska leda till indraget stöd. Problemet är i stället att förvaltningens svar blir alltför passivt. När sådana situationer uppstår måste staden våga göra en mer materiell prövning av om demokrativillkoren verkligen är uppfyllda i praktiken, inte bara formellt på papperet.

§ 9**Underlag till budget 2027 med inriktning 2028 och 2029**

FAR 2026/161

Beslut

1. Farstas stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till underlag för budget 2027 med inriktning för 2028 och 2029 med bilagor, och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Leif Söderström (SD) anmälde ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga).

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden Marre Mayr (V) ställde förslagen mot varandra och konstaterade att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt gemensamma förslag till beslut (Bilaga).

Leif Söderström (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt egna förslag till beslut (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

Underlag för budget 2027 med inriktning för 2028 och 2029 beskriver Farsta stadsdelsnämnds strategiska prioriteringar och identifierade behov de kommande åren.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/161-1 (Godkänd - R 1) Underlag för budget 2027 med inriktning 2028-2029 för Farsta stadsdelsnämnd
- FAR 2026/161-1.1 Bilaga 1 Sdn 18 Blanketset
- FAR 2026/161-1.2 Bilaga 2 Uppdaterad parkleksplan

- FAR 2026/161-1.3 Bilaga 3 Kompetensförsörjningsplan 2027-2029
- FAR 2026/161-1.4 Bilaga 4 Klimatinvesteringar-utslappsminskningar-2027-2029
- FAR 2026/161-1.5 Bilaga 5 Klimatanpassningsinvesteringar 2027-2029

Underlag för budget 2027 med inriktning mot 2028 och 2029

Dnr FAR 2026/126

Olof Peterson (M) [m.fl](#)
Christer Eriksson (C)
Camilla Bergman (L)

Förslag till beslut

Att1: Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.

Att2: Att därutöver anföra:

Moderaterna, Centerpartiet och Liberalerna tackar förvaltningen för ett gediget och väl genomarbetat underlag för budget 2027.

Vi konstaterar samtidigt att underlaget bekräftar en problembild som vi under lång tid har lyft i nämnden, inte minst vad gäller otryggheten i flera delar av stadsdelsområdet. Det gäller särskilt Farsta centrum, Hökarängen och Fagersjö, där ordningsstörningar, brottsutsatthet och upplevd otrygghet är högre än stadens genomsnitt. Även den ojämna fördelningen av försöks- och träningslägenheter, där Farsta under lång tid har burit ett oproportionerligt stort ansvar, bidrar till en ökad social belastning och riskerar att förstärka otryggheten i vissa områden.

Samtidigt anser vi att underlaget i för liten utsträckning omsätter denna problembild i tillräckligt tydliga prioriteringar och konkreta åtgärder. Det saknas exempelvis en tydlig inriktning för hur ordningsproblemen och den upplevda otryggheten i Farsta centrum ska minska här och nu, utöver övergripande resonemang om platsaktivering och långsiktig utveckling. Vidare saknas konkreta besked om hur koncentrationen av försöks- och träningslägenheter ska brytas i praktiken. Även arbetet med att stärka lokala mötesplatser, såsom i Fagersjö, beskrivs i huvudsak i termer av fortsatt utredning och samverkan, utan tillräcklig tydlighet kring genomförande, ansvar och tidplan.

Därutöver ser vi brister i hur andra centrala utmaningar hanteras. Den demografiska utvecklingen med minskat barnantal och osäker efterfrågan på förskoleplatser lyfts, men utan tillräckligt konkreta besked om hur lokalkostnader och organisation ska anpassas i tid. Inom äldreomsorgen pekar underlaget på ökade behov och ekonomiska risker, men saknar tydliga prioriteringar för hur verksamheten ska dimensioneras långsiktigt. I ett bredare perspektiv saknar vi också en tydligare koppling till de stadsövergripande diskussionerna om behovet av stärkt kärnverksamhet, återhållsamhet med nya kostnadsdrivande satsningar samt ett tydligare fokus på resultat och kvalitet i välfärden. Sammantaget riskerar detta att leda till en utveckling där kända problem kvarstår

Underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029

Förslag till beslut

- 1 Att avslå förvaltningens förslag till beslut
- 2 Att uppdra åt förvaltningen att återkomma med ett förslag till budget och inriktning utifrån Sverigedemokraternas budgetreservation i kommunfullmäktige.
- 3 Att därutöver anföra

Förslaget till budget är utarbetat från Vänster majoritetens mål och visioner vilka skiljer sig från Sverigedemokraternas vision och inriktning i SDs budget 2027 med inriktning till 2028 och 2029.

Leif Söderström(SD)

Roine Löfgren(SD)

§ 10**Boendeplan för särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL 2026-2036**

FAR 2026/155

Beslut

Farsta stadsdelsnämnd godkänner underlaget till den stadsövergripande boendeplanen för särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL år 2026–2036.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Varje år tar staden fram en stadsövergripande boendeplan för särskilda boenden enligt LSS och SoL. Stadsdelsregionerna levererar underlag till den årliga boendeplanen. Farsta stadsdelsnämnd utgör tillsammans med stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör och Skarpnäck region östra söderort.

Målen med den stadsövergripande boendeplanen är att tillgodose behoven av bostäder med särskild service samt att minska antal icke verkställda beslut och antal placeringar utanför valfrihetssystemet avseende dessa bostäder. Med hjälp av en stadsövergripande boendeplan kan Stockholms stad öka möjligheterna att bättre planera och tillgodose alla brukares behov och önskemål vad gäller bostäder med särskild service inom valfrihetssystemet.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/155-1 (Godkänd - R 1) Boendeplan
- FAR 2026/155-1.1 Boendeplan för särskilt boende för personer med funktionsnedsättning enligt LSS och SoL 2026-2036

§ 11**Revidering av delegationsordningen**

FAR 2026/133

Beslut

1. Farsta stadsdelsnämnd reviderar gällande delegationsordning i enlighet med förslag i förvaltningens tjänsteutlåtande
2. Nämnden uppdrar enligt 6 kap. 39 § kommunallagen (KL) till ledamöterna Kjell Backman (S), Susanne Larsson (M), Anki Johansson (S), Moa Sahlin (S) och Christer Eriksson (C) att på nämndens vägnar besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas, gällande beslut om placering i jourhem enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) med stöd av 22 kap. 4 § SoL. Beslutet gäller från 23 april till 31 december 2026.
3. Ärendet förklaras omedelbart justerat.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Nämndens delegationsordning ses över regelbundet för att beslutsfattandet ska vara så effektivt som möjligt. I nya socialtjänstlagen (SoL) medges inte längre delegation av beslut om placering av barn i jourhem och godkännande av jourhem till tjänstemannanivå. Nämnden behöver utse ledamöter som kan fatta sådana beslut i brådskande ärenden. Därutöver behöver nämnden delegera vissa uppgifter till den centrala placeringsfunktionen på socialförvaltningen samt besluta om delegering av vissa uppgifter till serviceförvaltningen.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/133-1 (Godkänd - R 1) Revidering av delegationsordningen

§ 12**Ekonomisk månadsrapport mars 2026**

FAR 2025/750

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens ekonomiska månadsrapport för mars 2026.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Totalt för 2026 prognostiseras en budget i balans.

Större underskott prognostiseras inom verksamhetsområde individ- och familjeomsorg; barn och unga samt äldreomsorgen; beställaren.

Övergripande ekonomiska påverkansfaktorer under året är utveckling av konjunktur, kostsamma placeringar inom barn och ungdom (Trefas), negativ utveckling av barnantal inom förskoleålder samt utveckling utav placeringar och insatser inom äldreomsorgen.

Handlingar i ärendet

- FAR 2025/750-3 (Godkänd - R 1) Månadsrapport mars 2026

§ 13**Motion om att utreda möjligheterna att inrätta en övningskörplats för motorcyklar****Remiss från Kommunstyrelsen**

FAR 2026/40

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motion om att utreda möjligheterna att inrätta en övningskörplats för motorcyklar.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Sergej Salnikov (SD) att möjligheten att inrätta en övningskörplats för motorcyklar ska utredas. I dag finns det en övningskörningsyta speciellt avsedd för motorcyklar, inom Stockholms stad. Ytan är belägen intill Älvsjömässan. Enligt motionen är denna övningskörplats ofta överbelastad.

Förvaltningen ansvarar för drift och investering på parkmark och saknar rådighet över de ytor som avses i motionen. Förvaltningen har begränsad kunskap kring behovet av speciella ytor för övningskörning med motorcykel.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/40-2 (Godkänd - R 1) Tjut svar på motion övningskörplats motorcyklar
- FAR 2026/40-1.1 Motion om att utreda möjligheterna att inrätta en övningskörplats för motorcyklar

§ 14**Remiss av Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030, KS 2025/1616****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

FAR 2026/83

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden Marre Mayr (V) ställde förslagen mot varandra och konstaterad att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt egna förslag till beslut (Bilaga).

Särskilda uttalanden

Leif Söderström (SD) anmälde ett särskilt uttalande (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm riktar sig mot samtliga nämnder och bolagsstyrelser och är kopplad till Stockholm stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet). Det övergripande målet med handlingsplanen är att staden säkerställer att stockholmare har lika rättigheter och möjligheter oavsett kön.

Farsta stadsdelsförvaltning ställer sig bakom ambitionerna i handlingsplanen och välkomnar att programmet för mänskliga

rättigheter nu konkretiseras i en handlingsplan som bygger vidare på stadens jämställdhetsarbete.

Förvaltningen bedömer att implementeringen av samtliga handlingsplaner inom ramen för MR-programmet kan bidra till att öka verksamheternas kunskaper om inkluderande och rättighetsbaserade arbetssätt. Ett stärkt fokus på dessa perspektiv kan bidra till att invånare som kommer i kontakt med stadens verksamheter upplever ett gott bemötande och känner sig delaktiga i beslut som berör dem. Förvaltningen konstaterar dock att de sex handlingsplanerna som nu tagits fram kopplat till MR-programmet tillsammans innebär en ambitionsökning med många nya mål och vill lyfta fram behovet av resurser avsätts för att stadens nämnder och bolag ska kunna genomföra och uppnå intentionerna i handlingsplanerna.

Förvaltningen anser också att staden, utifrån sitt uppdrag som arbetsgivare, bör sätta egna mål för detta i handlingsplanen.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/83-2 (Godkänd - R 2) Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030
- FAR 2026/83-1.1 Bilaga - Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030

Ärende 14
Remiss för handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030
Dnr FAR 2026/83

Olof Peterson m.fl. (M)
Christer Eriksson (C)
Camilla Bergman (L)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att därutöver anföra:

För våra partier handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För våra partier är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Remiss Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030

Sverigedemokraterna delar målsättningen om ett samhälle där alla människor behandlas likvärdigt och ges goda förutsättningar att forma sina liv. Jämställdhet mellan kvinnor och män är en grundläggande princip som ska värnas.

Samtidigt vill vi lyfta vissa invändningar mot den föreliggande handlingsplanen.

Planen utgår i stor utsträckning från en specifik ideologisk problembeskrivning, där begrepp som könsmaktssystem och normkritik ges en central roll. Vi menar att stadens styrdokument i första hand bör vila på ett sakligt och pragmatiskt förhållningssätt, där fokus ligger på konkreta problem och lösningar snarare än på teoretiska utgångspunkter.

Vi ser också en risk att ett alltför omfattande fokus på kön och grupptillhörighet leder till att individperspektivet hamnar i skymundan. Offentlig verksamhet ska i första hand utgå från individens behov och förutsättningar, inte från kategoriseringar.

Vidare innebär handlingsplanen omfattande krav på analyser, uppföljning och normkritiska arbetssätt i princip all verksamhet. Detta riskerar att öka administrationen och ta resurser från kärnupdraget, såsom skola, äldreomsorg och trygghetsskapande arbete.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete bör koncentreras till konkreta åtgärder som stärker trygghet, förbättrar skolresultat och säkerställer en väl fungerande välfärd för alla oavsett kön.

Leif Söderström(SD)
Roine Löfgren (SD)

§ 15**Övergång till digital personalakt, KS 2026/153****Svar på remiss från kommunstyrelsen 2026/153**

FAR 2026/99

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen angående förslag till övergång till digital personakt.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

Nämnden har mottagit en remiss om övergång till digital personakt från Kommunstyrelsen. Remissen ska vara besvarad den 30 april 2026. Förvaltningen är positiv till en övergång till digital personakt.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/99-2 (Godkänd - R 1) Tjut, remiss övergång till digital personakt
- FAR 2026/99-1.1 (Godkänd - R 1) KS 2026/153 Tjänsteutlåtande - Övergång till digital personalakt

Olof Peterson m.fl. (M)
Christer Eriksson (C)
Camilla Bergman (L)

Särskilt uttalande

Vi ställer oss i grunden positiva till en övergång till digital personalakt. Det har potential att bidra till bättre tillgänglighet, ökad rättssäkerhet och mer effektiva arbetssätt i stadens verksamheter. Samtidigt är det av yttersta vikt att ett sådant arbete genomförs med stor noggrannhet och med säkerheten i första rummet.

Sveriges regering och Nationellt Cybersäkerhetscenter (NCSC) har varnat för ett nytt och mer aggressivt tillvägagångssätt från främmande makt, särskilt Ryssland. Hotbilden har förflyttats från tidigare överbelastningsattacker till direkta försök att förstöra vitala system samt återkommande försök till stöld av kritisk data. I frågan om digitalisering av personalakter i Stockholms stad kan vi konstatera att incidenter med datastöld redan har inträffat. Detta gör att vi ser extra allvarligt på att säkerheten – både tekniskt och behörighetsmässigt – måste hålla absolut högsta klass.

Dessutom visar erfarenheter från tidigare digitaliseringsprojekt i staden att införanden som inte är tillräckligt förberedda riskerar att skapa nya problem istället för att lösa befintliga. Ett tydligt exempel är Överförmyndarnämndens arbete med digitalisering, där det framkommit att ett lyckat införande kräver omfattande förberedelser, en tydlig struktur och ett långsiktigt genomförande. En övergång till digital personalakt är inte enbart ett tekniskifte, utan en fundamental förändring av hur information hanteras, dokumenteras och används i organisationen.

En övergång av denna storlek ställer stora krav på tydliga processer, utbildning och stöd till verksamheterna. Arbetet får inte drivas fram i för högt tempo. För att uppnå de positiva effekter som eftersträvas krävs en stegvis och välplanerad övergång där verksamheternas behov och erfarenheter tas tillvara. Det är först när dessa grundläggande förutsättningar är på plats som en digitalisering kan bidra till en verklig och varaktig förbättring i stadens arbete, utan att riskera att skapa nya brister i hanteringen av känslig information.

§ 16**Aktivitetskrav i försörjningsstödet: Ansvar för tillhandahållande av aktiviteter i Stockholms stad****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

FAR 2026/206

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag på aktivitetskrav i försörjningsstödet: ansvar för tillhandahållande av aktiviteter i Stockholm stad.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Särskilda uttalanden

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde ett gemensamt särskilt uttalande (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

Ett nationellt aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd föreslås träda i kraft 1 juli 2026. Kommunerna blir ansvariga för att erbjuda aktiviteter som stärker individens möjligheter till arbete och självförsörjning. I Stockholms stad är ansvaret fördelat mellan flera nämnder, vilket skapat behov av att tydliggöra ansvarsfördelningen. Förslaget innebär att arbetsmarknadsnämnden får huvudansvar för att tillhandahålla aktiviteter inom aktivitetskravet.

Förvaltningen ställer sig positiva till att ansvaret nu tydliggjorts.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/206-2 (Godkänd - R 1) Aktivitetskrav i försörjningsstödet
- FAR 2026/206-1.1 Tjänsteutlåtande - Aktivitetskrav i försörjningsstödet: Ansvar för tillhandahållande av aktiviteter i Stockholms stad

Särskilt uttalande

Vi välkomnar regeringens bidragsreform för att stärka arbetslinjen och säkerställa att fler kommer i arbete. Stockholm har allt för många långtidsarbetslösa som inte har fått tillräckligt stöd under den gångna mandatperioden att ta sig vidare till jobb eller studier. Det är en grundläggande princip att aldrig ge upp om människor, utan att istället se varje individs potential och ställa krav på deltagande utifrån förmåga.

Samtidigt är det avgörande att inse att gruppen långtidsarbetslösa är en komplex målgrupp. Många som får försörjningsstöd står långt från arbetsmarknaden och brottas med utmaningar som går utöver arbetslöshet, såsom social problematik, ohälsa, svaga svenskkunskaper eller bristfällig utbildning. För att aktivitetskravet ska leda till verklig förändring och inte bara bli en administrativ åtgärd, krävs ett brett och individanpassat utbud av meningsfulla aktiviteter.

Avsaknaden av hur samverkan med civilsamhälle och näringsliv ska fungera är något vi oroar oss över i ärendet. Att det Socialdemokratiska styret inte vill samverka med fristående aktörer och civilsamhället har varit ett återkommande problem under den här mandatperioden. Kommunen kommer inte ensam att klara av att skapa alla de aktiviteter som behövs för att möta de nya åtaganden som aktivitetskravet innebär. Att förlita sig enbart på förvaltningarnas egna insatser kommer oundvikligen att leda till att många individer inte får det stöd de behöver för att ta sig vidare till egen försörjning.

I ärendet saknas en fördjupad bild av hur målgrupperna inom gruppen långtidsarbetslösa ser ut och en ungefärlig uppskattning av hur många det är. Avsaknaden av fakta, i kombination med uteblivna svar från den S-ledda majoriteten, gör det svårt att överblicka stadens styrkor och svagheter i kommande utformning av den nya lagstiftningen. Det är exempelvis självklart att människor som är arbetslösa på grund av bristande svenskkunskaper i första hand ska ha aktiviteter som stärker deras språkkompetens. Vi oroar oss även för att människor med social problematik i form av exempelvis missbruk eller allvarlig psykisk ohälsa glöms bort när aktiviteter ska utformas.

För att kunna lyckas med uppdraget måste staden öppna upp för fler aktörer, exempelvis genom reserverade upphandlingar för civilsamhället. Civilsamhället har ofta har en unik kunskap och förankring hos målgruppen. Att aktivt nyttja folkhögskolor och andra utbildningsanordnare för att erbjuda kompetenshögjande insatser är också väsentligt för att

hjälpa personer att komma närmre arbetsmarknaden. Staden bör även göra regelbundna utblickar mot andra kommuner för att hitta goda exempel och möjliga samarbeten.

Vi anser att ärendet saknar en strategisk planering som konkret redogör för hur ett brett utbud av aktiviteter ska säkerställas. Vi ser en risk för att reformens ambitioner urholkas till följd av ett för snävt synsätt på vilka aktörer som kan bidra och att staden inte är tillräckligt väl förberedd när lagen träder ikraft.

§ 17**Riktlinjer för förmedling av särskilda boenden inom SoL och LSS inklusive socialpsykiatriska stödboenden****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

FAR 2026/82

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till riktlinjer för förmedling av särskilda boenden enligt Socialtjänstlagen (SoL) och Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) inklusive socialpsykiatriska stödboenden.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Sammanfattning av ärendet

Riktlinjerna omfattar förmedlingsprocessen för särskilda boenden enligt SoL och LSS samt socialpsykiatriska stödboenden och är avsedda som stöd för myndighetsutövande medarbetare, utförare inom stadens valfrihetssystem samt ansvariga inom socialnämnden. Syftet är att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling samt att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna.

Förvaltningen ställer sig positiv till de nya riktlinjerna.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/82-3 (Godkänd - R 1) Riktlinjer för förmedling av särskilda boenden inom SoL och LSS inklusive socialpsykiatriska stödboenden
- FAR 2026/82-2.1 Bilaga - Riktlinjer för förmedling av särskilda boenden inom SoL och LSS inklusive socialpsykiatriska stödboenden

§ 18**Riktlinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd, KS
2026/264****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

FAR 2026/135

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till nya riktlinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd om.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga). Leif Söderström (SD) anslöt sig till förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden Marre Mayr (V) ställde frågan om nämnden avsåg avgöra ärendet idag och konstaterade att nämnden beslutat att avgöra ärendet idag. Hon ställde sedan förslagen mot varandra och konstaterad att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C), Camilla Bergman (L) och Leif Söderström (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt egna förslag till beslut (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

Ärendet avser remiss av reviderade riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd. Riktlinjerna har renodlats och fokuserar på stadsspecifika ställningstaganden, med bland annat tydligare uppdrag, stärkt barn- och jämställdhetsperspektiv, förtydligade bedömningar samt ökat fokus på barns villkor. De kompletteras av handläggare.

Förvaltningen är överlag positiv och bedömer att riktlinjerna blir tydligare och mer ändamålsenliga. Samtidigt lyfts behov av förtydliganden. Förvaltningen framhåller även att kommande

lagförslag kan påverka riktlinjerna och leda till behov av nya revideringar.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/135-2 (Godkänd - R 1) Riktlinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd
- FAR 2026/135-1.2 Bilaga - Riktlinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd i Stockholms stad

Ärende 18
Riktlinjer för handläggningen av ekonomiskt bistånd
Dnr FAR 2026/135

Olof Peterson m.fl. (M)
Christer Eriksson (C)
Camilla Bergman (L)

Förslag till beslut

Att i första hand återremittera förslaget med syfte att revidera förslaget enligt nedan

Att i andra hand avslå förslaget till beslut

Att därutöver anföra

En grundförutsättning för välfärden är att människor arbetar och betalar skatt. Det bygger på ett samhällskontrakt där omfördelningen är ansvarsfull och upplevs som legitim av dem som finansierar den. Vi välkomnar att riktlinjerna uppdateras för att anpassas till rådande lagstiftning. Samtidigt ser vi en oro för att riktlinjerna försvagar incitamenten till arbete genom att sudda ut gränsen mellan bidrag och arbete.

Riktlinjerna anger att personer som uppbär ekonomiskt bistånd kan få fyra veckors ledighet under sommaren med bibehållet stöd. Det framgår även att SL-kort ska beviljas generellt, utan individuell behovsprövning eller krav på kvittoredovisning. Vår utgångspunkt är att ekonomiskt bistånd ska vara tillfälligt och behovsprövat. Det ska kombineras med tydliga krav och aktivt stöd för att möjliggöra snabb återgång till egen försörjning. När biståndet utformas för att omfatta en bred anpassning av omkostnader sker en förskjutning från tillfälligt stöd till mer varaktig försörjning.

Det är även problematiskt att riktlinjerna anger att bistånd kan beviljas till personer som saknar rätt att vistas i landet, utöver akuta nödsituationer. Det är inte rimligt att stockholmarna ska finansiera löpande konsumtion och boende för personer utan laglig vistelserätt. Det innebär dessutom att staden aktivt motarbetar den nationella inriktningen mot en mer ansvarsfull och restriktiv migrationspolitik.

Sammantaget riskerar riktlinjerna i sin nuvarande form att försvaga arbetslinjen, minska incitamenten till egen försörjning och urholka förtroendet för omfördelningen. Ett system som saknar tydliga förväntningar på arbete riskerar att permanenta utanförskap i stället för att bryta det.

§ 19**Remiss av Riktlinje för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor****Svar på remiss från kommunstyrelsen**

FAR 2026/157

Beslut

Stadsdelsförvaltningen överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remiss av Riktlinje för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden Marre Mayr (V) ställde förslagen mot varandra och konstaterad att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt egna förslag till beslut (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

Förskoleförvaltningen skriver att uppdelningen av säkerhetsområden syftar till att ge en struktur för riktlinjen och främja läsbarheten i dokumentet. De menar också att i arbetet med barnsäkerhet behöver dokumentet ses i sin helhet. De skriver vidare att säkerhetsområden kan ha en koppling till varandra och riktlinjer kan återkomma.

Farsta stadsdelsförvaltning anser att uppdelningen av säkerhetsområden i sig är bra och tydlig men i förhållande till de listade områden där det enligt stadens riktlinjer ska finnas rutiner på varje förskoleenhet blir det otydligt. Kopplingen mellan säkerhetsområden och områden där det ska finnas rutiner skulle kunna vara tydligare till exempel genom att lista de rutiner som ska finnas under varje säkerhetsområde under en tydlig rubrik.

Förskoleförvaltningen skriver att *arbetet med barnsäkerhet är mångfacetterat och involverar flera perspektiv som delvis sammanfaller, samtidigt som olika områden omfattas av olika regler*. Det kan göra ett strukturerat upplägg mer komplicerat men struktur behövs för att riktlinjen ska fungera vid introduktion och vara en överskådlig helhet för medarbetare som ska ha kännedom om handlingsplaner och rutiner. En tydligare struktur i dokumentet skulle också vara till större hjälp för rektorer och ledning i det systematiska arbetet med barnsäkerhet.

Fasta stadsdelsnämnd menar också att beskrivning av utrymning, inrymning och utestängning som nu står under egen rubrik med fördel skulle kunna läggas in under ett eget säkerhetsområde för överskådlighet.

För övrigt anser nämnden att riktlinjen är välformulerad.

Barnkonsekvensanalys

Den reviderade riktlinjen för barnsäkerhet stärker barnets bästa genom att tydliggöra ansvar, arbetssätt och rutiner som ska bidra till en trygg och säker förskolemiljö. Genom att samla och strukturera säkerhetsarbetet i ett gemensamt dokument får förskolorna ett tydligt stöd för både det förebyggande arbetet och för hur de ska agera vid risker och incidenter. Detta skapar ökad förutsägbarhet och trygghet för barnen och minskar risken för att säkerhetsrutiner hanteras olika mellan verksamheter. Den tydligare strukturen och de samlade riktlinjerna gör det lättare för förskolans medarbetare att arbeta systematiskt med barnsäkerhet, vilket bidrar till att barnens fysiska och psykiska trygghet stärks och att de får en stabil och säker pedagogisk miljö.

Miljö- och klimatanalys

Den reviderade riktlinjen för barnsäkerhet bedöms ha neutral till svagt positiv påverkan på miljö och klimat. Riktlinjen innebär inga åtgärder som ökar resursförbrukning eller utsläpp. Däremot kan tydligare rutiner för inne- och utemiljö, inklusive hantering av väderlek och brandrisk, bidra till mer hållbar skötsel, energieffektivitet och bättre klimatanpassning. Sammantaget bedöms riktlinjen inte innebära någon negativ miljöpåverkan.

Jämställdhetsanalys

Förvaltningen ser inga direkta konsekvenser med påverkan på jämställdhet.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/157-2 (Godkänd - R 1) Yttrande över remiss - Revidering av riktlinje för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor
- FAR 2026/157-1.2 Bilaga - Riktlinje för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor

Ärende 19
Riktlinjer för barnsäkerhet i Stockholms stads kommunala förskolor
Dnr FAR 2026/157

Olof Peterson m.fl. (M)
Christer Eriksson (C)
Camilla Bergman (L)

Förslag till beslut

Att 1. delvis godkänna förslag till beslut.

Att 2. därutöver anföra följande.

För oss är barns trygghet och säkerhet i förskolan en absolut prioritet. Varje barn i Stockholm ska ha rätt till en trygg, säker och utvecklande start i livet. För att på riktigt garantera varje barns säkerhet krävs skarpare åtgärder och ett tydligare ansvarstagande från stadens sida.

Den nuvarande trenden med allt större "megaförskolor" är djupt oroande. Vittnesmål från både personal och föräldrar talar ett tydligt språk där stora enheter och barngrupper leder till ökad stress, otrygghet, sämre anknytning och en anonym miljö där barn riskerar att fara illa utan att någon vuxen ser det. Att se varje barn är förskolans kärnuppdrag och det behövs förhållningssätt till de risker som storskaligheten medför. Barnens trygghet får aldrig offras för stordriftsfördelar. Stockholms stad kan och måste göra mer. Vi kan inte nöja oss med en lägstanivå när det kommer till skyddet av våra allra yngsta.

Dagens system med enbart utdrag ur belastningsregistret är otillräckligt. I andra kommuner har man framgångsrikt infört utökade bakgrundskontroller som även tar höjd för pågående rättsprocesser och brott som gallrats från det vanliga registret. Att anställa personal som arbetar nära barn kräver att vi använder alla tillgängliga verktyg för att säkerställa att olämpliga personer aldrig får tillträde till våra förskolor. Stockholm stad bör, i likhet med andra kommuner, omedelbart införa utökade bakgrundskontroller.

Hedersrelaterat våld och förtryck är en allvarlig kränkning av barns rättigheter som ibland tar sin början redan i förskolan. Stadens egna rapporter visar att personalen ofta saknar den grundkunskap som krävs för att identifiera och förstå utsattheten hos dessa barn. Riktlinjerna måste ta höjd för att säkerställa förskolepersonalens förmåga att upptäcka tecken på hedersförtryck och agera korrekt. Samverkan mellan förskola, socialtjänst och andra relevanta aktörer måste intensifieras för att skydda de barn som far illa.

Flera rapporter, däribland från Stadsrevisionen, vittnar om alarmerande brister i hanteringen av orosanmälningar. Förskolepersonal är osäkra, rädda för vårdnadshavares reaktioner och i vissa fall uppges rektorer eller arbetslag hindra att anmälningar görs. Att förskolan endast står för två procent av alla orosanmälningar nationellt är ett underbetyg. Riktlinjerna måste skärpas för att säkerställa att varje enskild medarbetare känner till och vågar fullfölja sitt lagstadgade ansvar.

§ 20**Planärende på samråd - Detaljplan för Högdalstopparna:
Högdalstoppen, Fagersjötoppen och Hökarängstoppen****Svar på remiss från stadsbyggnadsnämnden**

FAR 2026/160

Beslut

1. Farsta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltnings förslag till beslut.

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta enligt det (Bilaga).

Beslutsgång

Ordföranden Marre Mayr (V) ställde förslagen mot varandra och konstaterad att nämnden beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservationer

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för sitt egna förslag till beslut (Bilaga).

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till detaljplan för Högdalstopparna, i stadsdelarna Högdalen och Hökarängen. Delar av området är inte detaljplanelagd idag, men nyttjas av för idrott och rekreation. Syftet med att detaljplanelägga Högdalstopparna som allmän plats för park och natur är att säkerställa pågående markanvändning och bekräfta idrottsanläggningens utbredelse och användning. Detaljplanen skapar förutsättningar för långsiktiga investeringar samt säkerställer drift och underhåll av hela detaljplanens utsträckning. Syftet med planarbetet är även att utreda inrättande av ett koloniområde för att främja stadsnära odling samt bidra till ökad trygghet i området.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig överlag positiv till att Högdalstopparna planläggs. Stadsdelsförvaltningen menar att det är angeläget att tillskapa utökade ytor för stadsodling och kolonilotter men anser att ytan i förslaget till detaljplan för Högdalstopparna har flera utmaningar. För att möjliggöra koloniverksamhet krävs omfattande schaktarbete och nya jordmassor. Förvaltningen känner en oro för att de nyetablerade kolonilottsytorna kan komma att påverkas av avrinning och lakvatten från övriga delar av topparna. Det finns en risk att ytorna blir förorenade. En mer kostnadseffektiv och säker lösning för fler lotter vore till exempel att utöka möjligheten för kolonilotter på Gubbängsfältet.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/160-3 (Godkänd - R 1) Tjut samråd Högdalstopparna
- FAR 2026/160-3.1 Samrådsbrev
- FAR 2026/160-3.2 Planbeskrivning samråd
- FAR 2026/160-3.3 2505912_sdp

Ärende 20

Planärende på samråd – Detaljplan för Högdalstopparna, Högdalstoppen, Fagersjötoppen, Hökarängstoppen Svar på remiss

Dnr: FAR 2026/160

Christer Eriksson (C)
Olof Petterson (M)
Camilla Bergman (L)

Förslag till beslut

Att i huvudsak tillstyrka planförslaget intention att säkerställa Högdalstopparna som park- och naturområde, men att därutöver anföra följande:

Vi ställer oss i huvudsak positiva till att Högdalstopparna detaljplaneläggs som park- och naturmark. Ett tydliggjort huvudmannaskap och bättre förutsättningar för drift, underhåll och långsiktiga investeringar är angeläget och ligger i linje med stadens ambition att utveckla området som målpunkt för rekreation, friluftsliv och idrott. Planbeskrivningen anger också att Högdalstopparna ska utvecklas som grön målpunkt och att de ekologiska och rekreativa sambanden i området behöver stärkas.

Vi anser dock att staden behöver inta ett betydligt bredare och mer strategiskt perspektiv än det som kommer till uttryck i föreliggande samrådsförslag. Området bör inte betraktas isolerat, utan som en del av ett större sammanhängande stråk bestående av Högdalstopparna–Fagersjö–Fagersjöskogen–Snösätra–Rågsveds naturreservat. Här finns unika möjligheter att utveckla ett sammanhållet natur-, kultur- och friluftsområde där idrott, rekreation, biologisk mångfald och kulturverksamhet samverkar och förstärker varandra.

Vi menar att Högdalstopparna i första hand bör utvecklas med fokus på idrott, motion och aktivt friluftsliv. Underlagen visar att området redan i dag används för bland annat BMX, discgolf, fågelskådning och annan rekreation, och att det finns potential för fortsatt utveckling av exempelvis stigcykling, motionsspår och andra friluftaktiviteter.

Vi anser vidare att Snösätra bör utvecklas med fokus på kultur och kreativa verksamheter, där områdets särart och redan etablerade kulturmiljö tas tillvara. På motsvarande sätt bör Fagersjöskogen och Rågsveds naturreservat ges en tydligare inriktning mot friluftsliv, naturpedagogik och naturvård, exempelvis genom rastplatser, vandringsleder och verksamheter som stärker områdets sociala och ekologiska värden.

Vad gäller förslaget om kolonilotter är vi starkt tveksamma till den lösning som nu redovisas. Planhandlingarna konstaterar att Högdalstopparna består av schakt-, rivnings- och andra massor av delvis okänt innehåll, att markföroreningar har påträffats och att marken i dagsläget inte kan bedömas som lämplig för kolonilotter utan fortsatta utredningar och kostnadsdrivande åtgärder. Det anges också att förändrade dagvatten- och skyfallsflöden kan leda till urlakning av föroreningar.

Farsta stadsdelsförvaltning framför liknande invändningar och pekar särskilt på behovet av omfattande schaktarbete, tillförsel av nya jordmassor samt risken för att kolonilottsytor påverkas av avrinning och lakvatten från övriga delar av topparna. Förvaltningen lyfter dessutom att en annan lokalisering kan vara mer kostnadseffektiv och säker.

Mot denna bakgrund anser vi att staden bör ompröva kolonilotternas lokalisering. Skulle staden ändå välja att gå vidare med kolonilotter inom området bör dessa uteslutande anläggas i upphöjda odlingslådor ovan mark och inte genom odling direkt i befintlig mark. En sådan lösning är nödvändig för att minska risken för exponering för föroreningar från mark, dagvatten och lakvatten. Därutöver bör en sådan utformning väljas därför att den förbättrar tillgängligheten och möjliggör ett mer tillgängligt och funktionsinkluderande odlade, inte minst för personer med nedsatt rörelseförmåga.

Vi vill också understryka att tillgängligheten till området måste förbättras väsentligt. Planhandlingarna beskriver redan i dag svaga kopplingar, bristande tillgänglighet och att tidigare vägar in i området har skurits av, vilket försvårar både besök, drift och utveckling. Därför bör staden prioritera bättre gång- och cykelkopplingar, stärkt kollektivtrafik och på sikt även pröva möjligheten till en ny pendeltågsstation i Fagersjö.

Detta ligger väl i linje med de prioriteringar som redan lyfts fram för Fagersjö, där behovet av att bygga ihop området med övriga stadsdelen och stärka kollektivtrafik samt gång- och cykelbanor särskilt framhålls.

§ 21
Protokoll från pensionärsrådet
FAR 2025/898

Beslut

Stadsdelsnämnden beslutade att lägga protokollet till handlingarna.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle lägga protokollet till handlingarna

Sammanfattning av ärendet

Protokoll från pensionärsrådets sammanträde den 13 april 2026 anmäldes.

Handlingar i ärendet

- FAR 2025/898-7 Protokoll 2026-04-13
- FAR 2025/898-7.1 Protokoll 2026-04-13 bilaga

§ 22**Protokoll från Enskede-Årsta-Vantörs, Farstas och Skarpnäcks gemensamma råd för funktionshinderfrågor**

FAR 2025/899

Beslut

Stadsdelsnämnden beslutade att lägga protokollen till handlingarna.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle lägga protokollen till handlingarna

Sammanfattning av ärendet

Protokoll från Enskede-Årsta-Vantörs-, Skarpnäcks-och Farstas gemensamma råd för funktionshinderfrågor sammanträden den 20 januari och 10 mars 2026 anmäldes.

Handlingar i ärendet

- FAR 2025/899-1 Protokoll från 20 januari Skarpnäck-Farsta-Enskede-Årsta-Vantör gemensamma råd för funktionshinderfrågor
- FAR 2025/899-2 Protokoll från 10 mars Skarpnäck-Farsta-Enskede-Årsta-Vantör gemensamma råd för funktionshinderfrågor

§ 23**Ordförandens och stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden**

FAR 2026/36

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens sammanställning över beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden till handlingarna.

Förslag till beslut

Ordföranden Marre Mayr (V) föreslog att nämnden skulle lägga sammanställningen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen hade redovisat en sammanställning över beslut fattade enligt delegering och övriga anmälningsärenden.

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/36-7 (Godkänd - R 1) Sammanställning ordförandens och stadsdelsdirektörens beslut och övriga anmälningsärenden april

§ 24

Nämndens frågor och information från förvaltningen

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C) och Camilla Bergman (L) anmälde frågor till förvaltningen med anledning av ärende 9 och 12 (Bilaga, frågor och svar).

Frågor m.a.a ekonomisk månadsrapport mars 2026

1. När man läser månadsrapporten får man intrycket att ekonomin i stort är under kontroll, men samtidigt finns ganska tydliga underskott inom barn och unga och äldreomsorgen. Hur ser förvaltningen på risken att vi lite för tidigt lutar oss mot att helheten är i balans, när flera av kostnadsdrivarna snarare ser strukturella än tillfälliga ut?

Svar: Så här tidigt på året kan vi identifiera risker i nämndens budgethållning inom olika vhetsområden men inte dra slutsats för nämndens budgethållning vid årets slut. Det är en omfattande budgettram för nämnden om ca 2,1 miljarder kr och mkt kan hända både vad gäller kostnadsutveckling samt på intäktssidan inom de olika vhetsområdena. Bla kan nämnden tilldelade medel vi nu ej känner till. Ex statsbidrag, budgetjusteringar och ev andra bidrag. Fokus är nämndens hela budget och att den är i balans.

När det gäller underskott inom BOU och Beställarenheten på avd äldreomsorg så följer vi kostnadsutvecklingen löpande precis som för övr vheter. Vi har en löpande dialog med SLK om utmaningarna inom de områden var vi har ett budgetunderskott för att även så tidigt som möjligt få information av SLK om ev kommande tillskott till nämndens budget under året.

Ser vi att nämnden går mot ett budgetunderskott på årsbasis utifrån kostnadsutveckling och att det är svårt att se att ev tillkommande medel kan kompensera det så lyfter förvaltningen minusprognos till nämnden. Men som sagt så här tidigt på budgetåret är mål en budget i balans på helheten.

2. Inom barn och unga pekar förvaltningen på både fler kostsamma placeringar och fler inkomna orosanmälningar efter lagändringarna i januari. Ser förvaltningen framför sig att det här främst är en tillfällig puckel, eller behöver nämnden vara beredd på en mer varaktigt högre kostnadsnivå inom myndighetsutövningen?

Svar: Det är fortsatt högt antal placeringar på SiS (Statens institutionsstyrelse) i samband med samverkan med polis och kriminalvård inom ramen för Trefas vilket medför höga placeringskostnader. Dessutom har dygnskostnad på SiS höjts med 7,3% jämfört med år 2025. Dyra HVB-placeringar och även svårighet med att hitta familjehem bidrar till ökade kostnader. Vi kan ännu inte bedöma om lagändringen som trädde i kraft i januari kommer bidra till fler kostsamma placeringar.

Frågor m.a.a underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029

3. I budgetunderlaget återkommer förvaltningen till att Farsta har äldre med större och tidigare omsorgsbehov än genomsnittet, samtidigt som stadens prognoser i hög grad verkar utgå från ålder snarare än faktisk social och hälsomässig tyngd. Är det förvaltningens bild att Farsta i praktiken är något underkompenserat i dagens modell?

Svar: Över tid har förvaltningen sett att yngre äldre tar en större andel av budgetutrymmet i Farsta än för genomsnittet i staden. Tilldelningen av budgeten inom äldre är som skrives främst grundad på ålder och tilldelning för yngre äldre är en utmaning för nämnden då den gruppen tilldelas lägre budgetram än för äldre äldre.

4. Förskolan är ett område där underlaget nästan beskriver två rörelser samtidigt: minskande barnkullar och risk för överytor, men också osäkerhet i prognoserna och svårigheter att planera lokaler rätt. Vad ser förvaltningen som den största risken här de kommande åren, att vi avvecklar för mycket för tidigt, eller att vi sitter kvar med för höga lokalkostnader för länge?

Svar: Förvaltningen ser att dilemmat är att det är både och. Vi följer behovet av verksamhetslokaler i vår årliga Lokalförsörjningsplan som baseras på uppdaterade befolkningsprognoser. Det är mkt kostsamt att stå med hyra för tomma vhetslokaler men samtidigt finns alltid en risk att avveckla för många lokaler i förhållande till behov i framtiden då vi i så fall hamnar i att behöva öppna upp nya förskolor som riskerar att bli mycket kostsamma. Så det är en utmanande planering och mkt viktigt att följa löpande över åren vad gäller analys av trender i befolkningsstatistiken.

5. I underlaget finns flera viktiga ambitioner, inte minst kring Fagersjö, trygghet, mötesplatser och social hållbarhet, men det är inte alltid helt lätt att se vilka delar som faktiskt kräver nya resurser och vilka som främst handlar om omprioritering. Om förvaltningen skulle peka ut ett eller två områden där budgeten tydligast behöver förstärkas, vilka skulle de vara?

Svar:

- För att kunna möta den demografiska utvecklingen, stora utmaningar med kompetensförsörjning och fler äldre med stora och komplexa behov ser vi behov av förstärkt budget inom äldreomsorgen främst.
- För identifierade och prioriterade lokala behov inom ramen för Fokus Farsta är en grundförutsättning att resurser kan avsättas från såväl stadsdelen som övriga berörda fackförvaltningar och bolag.

6. En sak som återkommer i underlaget är att Farsta tar ett stort ansvar i frågor som delvis drivs av strukturer utanför nämndens egen rådighet, till exempel den ojämna koncentrationen av försöks och träningslägenheter. Hur tycker förvaltningen att detta bör synas i stadens budgetarbete, räcker dagens dialog med staden, eller finns det skäl att vara tydligare med att ansvar och resurser bättre måste hänga ihop?

Svar: Vi fortsätter lyfta det i ordinarie processer och inom arbetet med Fokus Farsta.

§ 25
Borttagen på grund av sekretess
FAR 2026/202

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/202-1 (Signerad) Nedläggning av faderskapsutredning 2 kap 7 § FB

§ 26

Borttagen på grund av sekretess

FAR 2026/207

Handlingar i ärendet

- FAR 2026/207-1 (Signerad) Överflyttning av vårdnad till särskilt förordnad vårdnadshavare enligt 6 kap 8 § FB

§ 27

Borttagen på grund av sekretess

Protokoll från sociala delegationens sammanträden 25 mars, 2 och 22 april 2026 anmäldes.